

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Департаменту освіти і науки
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
від «18» грудня 2018 року № 683

Умови проведення I, II та III етапів учнівських олімпіад з навчальних предметів у місті Києві

1. Загальні положення

1.1. Ці Умови (надалі — Умови) розроблені відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056, та визначають порядок організації і проведення I, II та III етапів учнівських олімпіад у місті Києві, організаційне, методичне та фінансове забезпечення, визначення переможців.

1.2. I, II та III етапи учнівських олімпіад з навчальних предметів проводяться щороку для учнів закладів освіти із таких предметів: українська мова і література, англійська мова, німецька мова, іспанська мова, французька мова, історія, правознавство, математика, інформатика, фізика, астрономія, хімія, біологія, екологія, географія, економіка, трудове навчання, російська мова і література, польська мова і література, новогрецька мова і література, мова іврит та єврейська література, інформаційні технології у номінаціях: «Офісні технології», «Комп'ютерна графіка», «Комп'ютерна анімація», «WEB-програмування», лінгвістика, фізична культура, зарубіжна література, східні мови, педагогіка та психологія, образотворче мистецтво.

1.3. Департамент освіти і науки виконавчого органу Київського міської ради (Київської міської державної адміністрації) є керівником, а Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка — координатором II етапу та організатором III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у м. Києві.

1.4. Для організації та проведення олімпіад утворюються організаційні комітети, для підготовки завдань – предметно-методичні комісії (надалі – предметно-методичні комісії), для перевірки виконання завдань та подання пропозицій щодо визначення переможців — журі.

2. Проведення олімпіад

2.1. Учні олімпіади в м. Києві проводяться кожного навчального року в три етапи:

I етап у жовтні — для учнів закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти;

II етап у листопаді - січні — районні;

III етап у січні-квітні — міські.

2.2. У I етапі учнівських олімпіад з базових дисциплін можуть брати участь учні закладів освіти м. Києва без обмежень.

2.3. У II (районному) етапі олімпіад можуть брати участь переможці I етапу учнівських олімпіад відповідно з:

української мови та літератури	7 - 11 класів
іноземних мов (англійська, німецька, іспанська, французька)	8 - 11 класів
правознавства	9 - 11 класів
історії	8 - 11 класів
економіки	9 - 11 класів
математики	6 - 11 класів
біології	8 - 11 класів
географії	8 - 11 класів
хімії	7 - 11 класів
екології	7 - 11 класів
астрономії	10 - 11 класів
фізики	7 - 11 класів
інформатики	8 - 11 класів
трудового навчання	9 - 11 класів
російської мови та літератури	8 - 11 класів
інформаційних технологій у номінаціях:	
«Офісні технології»	9 - 11 класів
«Комп'ютерна анімація»	6 - 11 класів
«Комп'ютерна графіка»	6 - 11 класів
«WEB-програмування»	6 - 11 класів
лінгвістики	6 - 11 класів
педагогіки і психології	11 класу
фізичної культури	11 класу
зарубіжної літератури	8-11 класів
образотворчого мистецтва	6-11 класів

2.4. У III (міському) етапі учнівських олімпіад беруть участь учні закладів освіти, що стали переможцями II етапу і включені до складу команди району відповідно з:

української мови та літератури	8 - 11 класів
іноземних мов (англійська, німецька, іспанська, французька)	9 - 11 класів
правознавства	9 - 11 класів
історії	8 - 11 класів
економіки	9 - 11 класів
математики	7 - 11 класів
біології	8 - 11 класів
географії	8 - 11 класів
хімії	8 - 11 класів
екології	7 - 11 класів
астрономії	10 - 11 класів
фізики	8 - 11 класів
інформатики	8 - 11 класів
трудового навчання	9 - 11 класів
російської мови та літератури	8 - 11 класів
польської мови та літератури	9 - 11 класів
новогрецької мови та літератури	9 - 11 класів
мови іврит та єврейської літератури	9 - 11 класів
інформаційних технологій у номінаціях:	

«Офісні технології»	9 - 11 класів
«Комп'ютерна анімація»	6 -11 класів
«Комп'ютерна графіка»	6 -11 класів
«WEB-програмування»	6 -11 класів
лінгвістика	6 -11 класів
педагогіки і психології	11 класу
фізичної культури	11 класу
зарубіжної літератури	8 - 11 класів
східних мов	6 - 11 класів
образотворчого мистецтва	8 - 11 класів

2.5. Право участі в кожному наступному (II, III і IV) етапі визначає відповідний організаційний комітет за поданням журі.

2.6. Графік проведення II етапу учнівських олімпіад з української мови та літератури, іноземної мови (англійська, німецька, французька, іспанська), географії, економіки, історії, правознавства, математики, інформатики, інформаційних технологій у номінаціях «Офісні технології» та «WEB-програмування», фізики, астрономії, хімії, екології, біології, російської мови та літератури, лінгвістики затверджує Департамент освіти і науки виконавчого органу Київського міської ради (Київської міської державної адміністрації) своїм наказом.

2.7. Графік проведення II етапу учнівських олімпіад з образотворчого мистецтва, зарубіжної літератури, трудового навчання, педагогіки та психології, фізичної культури, інформаційних технологій у номінаціях «Комп'ютерна графіка» та «Комп'ютерна анімація» та склад предметно-методичних комісій визначають та затверджують управління освіти районних в місті Києві державних адміністрацій своїми наказами.

2.8. Місце та час проведення II етапу учнівських олімпіад визначають й затверджують управління освіти районних в місті Києві державних адміністрацій своїми наказами.

2.9. II етап учнівських олімпіад з української мови та літератури, іноземної мови (англійська, німецька, французька, іспанська), географії, економіки, історії, правознавства, математики, інформатики, інформаційних технологій у номінаціях «Офісні технології» та «WEB-програмування», фізики, астрономії, хімії, екології, біології, російської мови та літератури, лінгвістики проводиться за завданнями, розробленими предметно-методичними комісіями, сформованими Інститутом післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

2.10. II етап учнівських олімпіад з образотворчого мистецтва, зарубіжної літератури, трудового навчання, педагогіки, психології, фізичної культури, інформаційних технологій у номінаціях «Комп'ютерна графіка» та «Комп'ютерна анімація» проводиться за завданнями, розробленими предметно-методичними комісіями, затвердженими наказами управлінь освіти районних в місті Києві державних адміністрацій.

2.11. Графік проведення III етапу учнівських олімпіад, апеляцій, відбірково-тренувальних зборів, склади предметно-методичних комісій затверджує Департамент освіти і науки виконавчого органу Київського міської ради (Київської міської державної адміністрації) своїм наказом.

2.12. У III етапі учнівських олімпіад беруть участь учні, які стали переможцями II етапу відповідно до заявки, яку формують оргкомітети на підставі протоколів журі II етапу. Учні, які не брали участі в II етапі, до III етапу не допускаються.

- 2.13. За рішенням оргкомітету II етапу учнівських олімпіад у заявку можуть бути включені переможці III етапу минулого року та учні з особливими освітніми потребами, які з поважних причин не брали участь у II етапі учнівських олімпіад.
- 2.14. Під час проведення учнівських олімпіад учасник/учасниця має право отримати відповідь лише на питання, що стосується тлумачення умови завдання та організаційних питань.
- 2.15. Під час виконання завдань учасникам забороняється користуватися довідниками, словниками, таблицями, картами, засобами комунікації (Інтернет, мобільні телефони тощо). При виконанні письмових робіт, які підлягають шифруванню, забороняється використання будь-яких позначок, які сприяли б дешифруванню робіт. Роботу необхідно виконувати кульковою ручкою одного кольору, усі підкреслення, виправлення здійснювати кульковою ручкою того ж кольору. Користуватися коректором заборонено.
- 2.16. Журі перевіряє лише завдання, виконані в чистовику. Чернетку члени журі не перевіряють.
- 2.17. Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб у перебіг змагань і проведення апеляції.
- 2.18. Учасник/учасниця учнівської олімпіади позбавляється права участі в олімпіаді й відбірково-тренувальних зборах за:
- наявність на робочому місці під час виконання завдань засобів комунікації, електронних носіїв інформації, друкованих чи рукописних матеріалів;
 - спілкування з іншими учасниками;
 - користування сторонньою допомогою.
- 2.19. Учасник/учасниця має право подати апеляційну заяву з проханням перегляду результатів перевірки завдань. У заяві він/вона має вказати номер завдання та причину його перегляду.
- 2.20. Попередні результати оголошуються протягом тижня після проведення кожного туру учнівської олімпіади, а остаточні – не пізніше ніж на наступний день після апеляції II туру.
- 2.21. Оголошення попередніх і остаточних результатів учнівських олімпіад відбувається шляхом оприлюднення рейтингових списків учасників на офіційному сайті ІППО: <http://olimp.ippo.kubg.edu.ua>.

3. Особливі умови проведення III (міського) етапу учнівських олімпіад

3.1. Учнівська олімпіада з англійської мови

III етап учнівської олімпіади з англійської мови проводиться у два тури.

У I турі учасники виконують такі завдання: творча робота, читання, аудіювання.

Після I туру проводиться апеляція лише за результатами завдання «творча робота».

Після апеляції на сайті Інституту післядипломної педагогічної освіти оприлюднюється пороговий бал для кожної паралелі. Він не повинен перевищувати 50% від загальної кількості балів за виконання трьох видів робіт. Учасники, результати яких вищі, ніж пороговий бал, допускаються до II туру.

У II турі беруть участь переможці I туру, визначені шляхом рейтингового оцінювання, але не більше ніж 50% від кількості учасників першого туру. У II турі учасники виконують завдання на говоріння.

За результатами II туру апеляція не проводиться. Визначення переможців, розподіл призових місць, нагородження дипломами I, II, III ступенів відбувається після проведення II туру.

3.2. Учні́вська олімпіада з німецької мови

III етап учнівської олімпіади з німецької мови проводиться у два тури.

У I турі учасники змагань виконують такі завдання: творча робота, читання, аудіювання. За результатами I туру проводиться апеляція за завданням «творча робота».

У II турі беруть участь усі учасники I туру. У II турі учасники виконують завдання на говоріння.

За результатами II туру апеляція не проводиться.

3.3. Учні́вські олімпіади з іспанської, французької, польської, новогрецької, східних мов та мови іврит

III етап учнівських олімпіад з іспанської, французької, польської, новогрецької, східних мов та мови іврит проводиться в один тур.

Учасники виконують завдання з аудіювання, письма, читання та говоріння.

Переможці визначаються за сумарними результатами виконання всіх завдань.

Апеляція проводиться лише за завданнями з письма.

3.4. Учні́вська олімпіада з математики

Учні́вська олімпіада з математики проводиться у два тури.

I тур III етапу учнівської олімпіади проводиться для всіх заздалегідь зареєстрованих учнів.

У II турі можуть брати участь до 50% учасників першого туру, яких журі визнало переможцями. Визначення переможців, розподіл призових місць і нагородження дипломами I, II та III ступенів відбувається після проведення другого туру.

Другий тур III етапу прирівнюється до одного з турів відборів до IV етапу учнівської олімпіади з математики.

Завдання учнівської олімпіади в кожному турі повинні містити по одній задачі з таких тем: комбінаторика, теорія чисел, алгебра та геометрія.

Для здійснення якісної неупередженої перевірки завдань журі розробляє єдині критерії оцінювання до кожної задачі з урахуванням різних способів їхнього розв'язання.

Журі перевіряє тільки завдання, які учасник написав у чистовику. Чернетку члени журі не перевіряють.

Як виняток, журі може переглянути чернетку, де розглянуто окремі випадки або проведено доведення якогось твердження, а в чистовику вказано посилання на чернетку. У цьому разі за неналежне оформлення розв'язання завдання журі може ухвалити рішення щодо зниження загального балу роботи.

Апеляції проводяться по завершенню кожного туру в один із робочих днів наступного тижня після учнівської олімпіади. Дати апеляцій оголошуються учасникам у дні проведення турів.

3.5. Учнівська олімпіада з лінгвістики

1. Загальні положення та склад учасників

Мати спеціальні знання чи володіти іноземними мовами для участі й успішного виступу на олімпіаді не потрібно. Зразки задач, які пропонують на лінгвістичних змаганнях, можна переглянути на сайті олімпіади: ling.org.ua.

Олімпіада складається з двох турів — особистого та командного, які відбуваються у різні дні.

Норма представництва від району на особистому турі: 10 осіб. Учні Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка можуть входити у заявку окремо з такою самою нормою представництва.

Аркуші для записування розв'язків учасники отримують від організаторів. Як під час особистого, так і під час командного туру всі запитання стосовно умов задач учасники повинні адресувати членам журі, що періодично заходять у кожен кабінет. Після олімпіади умови задач учасники залишають собі.

2. Особистий тур.

Особистий тур олімпіади відбувається письмово окремо у двох залах: для молодших класів і для старших. У заліку для молодших класів мають право змагатися учні, що навчаються у класах, не старших за 8-й. У заліку для старших класів мають право змагатися учні, що навчаються у 9, 10 або 11-му класах. Участь молодших учасників у заліку для старших класів не допускається.

Молодшим класам пропонують 4 задачі для розв'язування протягом 4 годин. Старшим класам пропонують 5 задач на 5 годин. Комплект задач для молодших і старших класів є різним, але деякі задачі можуть бути спільними. В обох залах максимальна оцінка, яку учасник може здобути за одну задачу, становить 20 балів. Оцінки за всі задачі додають. Таким чином, максимальний можливий сумарний результат для молодших класів складає 80 балів, а для старших — 100 балів.

Учасники отримують умови задач та відповідають українською мовою.

Учасників особистого етапу з найвищими показниками нагороджують дипломами (не більше 50% від загальної кількості учасників).

3. Командний тур.

Командний тур відбувається письмово у трьох залах; конкретний час початку олімпіади у кожному з залів оголошують на сайті олімпіади після завершення електронної реєстрації. Кожна команда повинна складатися з трьох, чотирьох або п'яти учнів. Як виняток (на розсуд журі), команди можуть складатися з двох учнів. Обмежень на те, хто може входити до складу однієї команди, немає. Зокрема, членами однієї команди дозволено бути учням молодших і старших класів, що вчаться в різних навчальних закладах.

Кожна зареєстрована команда може брати участь лише в одному заліку залежно від свого складу:

— У заліку «Ех» змагаються команди, у складі яких є хоча б один учень, що ставав учасником відбіркових зборів до міжнародної олімпіади.

— У заліку «Ес» змагаються команди, що не входять до заліку «Ех» і в складі яких є принаймні один учень, що вчиться у 9, 10 або 11-му класах.

— У заліку «Ем» змагаються команди, що не входять до заліку «Ех» і в складі яких немає учнів, що вчаться у класі, старшому за 8-й.

В усіх залах командам буде запропоновано розв'язати по одній задачі. Команда працює над задачею спільно в окремому кабінеті або за окремим столом. Результат роботи — це один зв'язний текст розв'язку (можливо, записаний різними членами команди у кількох частинах на кількох аркушах). Команді бажано вибрати собі учасника-капітана, що керуватиме процесом розв'язування, але офіційно статус капітана на олімпіаді не фіксують.

Реєстрація команд відбувається за допомогою спеціальної форми, яка заповнюється на всіх членів команди один раз одним із членів команди або вчителем з обов'язковим вказанням контактних даних особи, що реєструє команду.

4. Перевірка робіт, оголошення результатів та апеляція.

Перевірку проводять члени журі за електронними сканованими копіями робіт відповідно до розроблених членами журі критеріїв. Результатом перевірки кожної задачі є електронна таблиця з детальним розподілом балів за всі елементи задачі по кожному учаснику. Зауваження до робіт не записуються ручкою в роботу (оскільки розглядаються електронні копії), а натомість приєднуються як коментарі до цієї таблиці.

Усі результати як особистого, так і командного туру, включно з детальним розподілом балів для кожного учасника, публікують на сайті олімпіади не пізніше ніж через 10 днів із дня проведення останнього туру олімпіади. Оприлюдненню підлягають також зразки правильних розв'язань і детальні критерії оцінювання робіт.

З моменту оприлюднення результатів, але не пізніше ніж на 14-й день із дня проведення останнього туру олімпіади учасники мають можливість подати апеляцію шляхом перегляду електронного варіанта своєї роботи та надсилання електронної заявки членам журі. Учасники можуть подавати апеляції також і на роботи інших учасників (причому як у бік збільшення, так і в бік зменшення балів). У разі зміни оцінки за роботу журі повідомляє про цей факт учасника, роботу якого було переглянуто, електронним листом або SMS-повідомленням.

3.6. Учнівські олімпіади з біології та фізики

Учнівські олімпіади з біології та фізики проводяться в один день у два тури: перший теоретичний; другий – практичний.

Завдання теоретичного туру перевіряють фактичні знання учнів та вміння оперувати ними для вирішення певних теоретичних проблем.

Завдання практичного туру пропонують уже готові результати поставленого експерименту (особливо, якщо його проведення є технічно складним або небезпечним), а учасники повинні проаналізувати їх та зробити певні висновки.

Інформаційне забезпечення проведення III (міського) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з біології здійснюється на Українському біологічному сайті www.biology.org.ua.

Орієнтовний час, який відводиться на проведення турів олімпіади:

Біологія

Класи	Кількість астрономічних годин	
	Теоретичний тур	Практичний тур
8-9	2	2
10-11	2,5	2

Фізика

Класи	Кількість астрономічних годин	
	Теоретичний тур	Практичний тур
8-11	3	2

3.7. Учнівська олімпіада з хімії

Учнівська олімпіада з хімії проводиться у два тури: перший – теоретичний; другий – практичний.

Завдання теоретичного туру можуть містити як тести, так і розрахункові та експериментальні задачі. Вони традиційно мають охоплювати всі розділи програми, які повинні бути вивчені у відповідних класах до початку олімпіади.

Практичний тур проводиться окремо (якщо є можливість для організації відповідних практичних завдань) або поєднаний з теоретичним туром шляхом додавання завдань.

Теоретичний тур III етапу олімпіади проводиться для всіх учасників олімпіади.

У практичному турі III етапу беруть участь до 50% усіх учасників теоретичного туру, які набрали не менше 1/3 кількості балів. Визначення переможців, розподіл призових місць та нагородження дипломами I, II чи III ступенів здійснюється після проведення другого туру.

Учасник, який став переможцем за результатами першого туру і не з'явився на другий тур, нагороджується дипломом III ступеня.

Апеляція проводиться по завершенні теоретичного туру в один із робочих днів наступного тижня. Дата апеляції оголошується учасникам у день проведення теоретичного туру.

3.8. Учнівська олімпіада з екології

Олімпіада з екології проводиться у два тури: теоретичний та практичний.

Теоретичний тур передбачає виконання учасниками тесту на виявлення рівня знань з екології та екологічної культури. Тестування триває 30 хв.

Учні 7-9 класів беруть участь тільки у практичному турі.

Практичний тур проводиться для всіх учасників у формі публічної презентації екологічних проєктів – учнівських експериментально-дослідницьких робіт прикладного спрямування, що виконуються під керівництвом наукового керівника.

Перед початком презентацій члени журі оцінюють проєкти за заздалегідь затвердженими критеріями. Критерії оцінювання та вимоги до оформлення проєктів оприлюднено у методичних рекомендаціях, розміщених на сайті <http://olimp.ipro.ua>.

Публічна презентація екологічного проєкту відбувається з обов'язковим використанням наочних засобів (плакати або/та мультимедійна презентація тощо) у присутності учасників олімпіади, які виявили бажання бути присутніми. Для виступу надається 7-10 хв.

Переможці олімпіади визначаються на кожній паралелі за сумою балів, що набрана за виконання тестів, проєктів і публічної презентації екологічних проєктів. Критерії оцінювання проєктів та публічної презентації, а також критеріальний внесок різних етапів змагань оприлюднено в методичних рекомендаціях на сайті Інституту <http://olimp.ipro.kubg.edu.ua>.

3.9. Учнівська олімпіада з інформатики

1. Загальні положення

Порядок регламентує особливості проведення III (міського) етапу учнівських олімпіад з інформатики і є орієнтовним при проведенні I – II етапів олімпіад. Внесення змін і доповнень у цей порядок може стосуватися лише використання програмних засобів або розширення переліку цих засобів та інформаційного забезпечення проведення олімпіад.

Інформаційне забезпечення проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики у місті Києві здійснено через сайт kievoi.ipro.kubg.edu.ua «Київські учнівські олімпіади з інформатики». Цей сайт містить таку інформацію:

- орієнтовні завдання й рекомендації щодо проведення II етапу;
- чинний Порядок проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики у місті Києві;

- повідомлення про місце і час проведення III етапу, розподіл за місцями проведення (у вільному доступі з 6.00 дня проведення олімпіади);
- архів умов, тестових файлів і викладу авторської ідеї розв'язання завдань;
- архів робіт учасників з детальними результатами перевірки;
- завдання відбірково-тренувальних зборів команди міста Києва;
- стислий виклад вибраних питань прикладної математики.

Кожний учасник олімпіади може вільно знайомитися з цією інформацією. Якщо він не може зробити це самостійно, то керівник команди району зобов'язаний допомогти йому в цьому.

Передбачено, що учасник олімпіади протягом навчального року готується до участі в олімпіаді, у тому числі за матеріалами сайту:

- знайомиться з Порядком проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики у місті Києві та умовами олімпіад попередніх років;
- виконує орієнтовні завдання II етапу з поданим порядком проведення, набираючи хоча б третину балів за відведений час.

Учні, імена та прізвища яких не вказано у заявках районів, брати участь у III етапі олімпіади можуть лише за погодженням з оргкомітетом і головою журі. Свою участь у III етапі олімпіади такі учасники мають погодити до дня проведення олімпіади. Норма представництва від району: 7 осіб + кількість переможців від району на III (міському) етапі попереднього навчального року у відповідній номінації.

2. Дії учасників безпосередньо перед виконанням завдання

О 9.30 у день проведення олімпіади учасникам олімпіади потрібно прийти у складі команди на місце проведення олімпіади. При собі мати учнівський квиток або паспорт, який подати:

- охороні при вході у навчальні корпуси під час ознайомлення (звіряння) зі списком учасників III етапу олімпіади з інформатики. У цих списках для кожного учасника вказано аудиторію і № ПК для виконання олімпіадного завдання;
- членам організаційного комітету чи журі за їхньою вимогою в аудиторіях, у яких виконують олімпіадні завдання.

З 9.50 до 10.00 учасник олімпіади робить таке.

1. Заходить в аудиторію і займає своє робоче місце.
2. Вимикає мобільний телефон і складає його разом з іншим майном на підвіконня або окремі столи, залишивши при собі лише ручки й олівці, харчі й напої;
3. Знайомиться з даним Порядком проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики у місті, якщо він не зробив це завчасно.
4. Перевіряє можливість роботи:
 - наявність середовищ програмування (див. далі перелік дозволених програмних засобів);
 - створення і запис файлів, компіляції програм у теці Мої документи. Лише у ній (чи у її підкаталогах) учасник надалі безпосередньо створює, змінює та знищує файли.
5. У теці Мої документи створює робочу теку, назва якої назва якої складається з 9 символів:
 - 2-цифровий запис класу (записують 0 перед одноцифровим номером)+
 - знак підкреслення «_» +
 - 3-цифровий номер аудиторії +
 - знак підкреслення «_» або літера латиниці, якщо така є у номері кабінету (наприклад, А, Б чи В для аудиторії 512 навчального корпусу КУ ім. Б.Грінченка по вул. М.Тимошенка) +
 - 2-цифровий номер ПК, вказаний на моніторі (записують 0 перед одноцифровим номером, 00 для вчительського ПК).

Наприклад, назва теки 09_512A07 означає, що її створив 9-класник, який сидів в аудиторії 512А за комп'ютером № 7. Якщо місце зайнято не відповідно до попередньо вивішених списків, про це необхідно повідомити представників організаційного комітету до початку виконання роботи. Оцінювати будуть лише файли, розташовані у робочій теці, що мають назви, передбачені умовою завдання, і розширення, передбачене програмними засобами згідно із замовчуванням.

6. Робоча тека не має містити вкладених тек. Вміст тек, вкладених у робочу теку, журі не отримає й оцінювати не буде. Останнє не є предметом апеляції.
7. У робочій теці за допомогою застосунку Windows Блокнот (Notepad) учасник створює файл contest.txt, який містить 6 або 7 рядків:
 - прізвище, ім'я, по батькові;
 - район розташування закладу освіти;
 - номер закладу освіти (якщо відсутній, то аббревіатура до трьох літер);
 - клас;
 - номер аудиторії і ПК (вказано на моніторі, 0 для вчительського);
 - контактний телефон та електронна адреса;
 - повна назва закладу освіти, якщо відсутній його номер.

Наприклад:

Знов'як Юрій Володимирович

Печерський

171

11

512А

5536895 rudykob@gmail.com

Києво-Печерський ліцей № 171 "Лідер"

0

Участь у III етапі (у тому числі створення файлу contest.txt чи підпис у протоколі наявності робіт про це див. Далі) означає згоду учасника та його батьків на зберігання, опрацювання та оприлюднення відповідних даних. Учні УФМЛ КНУ ім. Т.Шевченка у другому і третьому рядках contest.txt розташовують по 4 літери: УФМЛ.

Номер телефону й електронну адресу учасник вказує для того, щоб отримати повідомлення про свою участь у відбірково-тренувальних зборах до IV етапу. Інакше він має самостійно відстежувати відповідне повідомлення на сторінці «Проведення і результати» сайту «Київські учнівські олімпіади з інформатики».

У робочій теці учасник має залишити по закінченні туру крім описаного contest.txt лише тексти програм, які:

- мають назви, вказані в умовах завдань;
- мають розширення, передбачене програмними засобами як усталено (порушення цієї вимоги не впливає на кількість балів, що присуджують за розв'язання завдання);
- містять у першому рядку, починаючи з першої позиції, коментар щодо використаної мови програмування (див. далі перелік дозволених програмних засобів);
- створюють потрібні вихідні файли або будують зображення на екрані згідно з умовою задачі й завершують роботу у відведений для цього час;
- не взаємодіють з середовищем ОС за виключенням зчитування вхідних даних і запису вихідних даних згідно з умовою задачі;
- використовують вхідні та вихідні дані з файлів, розташованих у поточній теці. Ці файли мають таку саму назву, що й текст програми, і розширення in та out відповідно для вхідних та вихідних даних (якщо інше не сказано в умові

завдання);

- не вимагають дій з боку членів журі для припинення своєї роботи;
- використовують службові файли, надані журі, розташовані у поточній теці, якщо це передбачено умовою завдання.

Якщо таке передбачено умовою завдання, то замість програми учасник має залишити результат опрацювання вхідних файлів, наданих журі і розташованих до початку виконання завдання у мережевій теці *Olymp*.

8. Повідомляє про свою готовність чи неготовність до роботи.

3. Програмне забезпечення

У разі відсутності потрібного програмного забезпечення на ПК, виділеному учаснику олімпіади, журі та організаційний комітет зобов'язані надати інший ПК з встановленими програмними засобами або встановити їх на ПК. При цьому час виконання завдання учасником подовжується на час затримки, зменшений на 15 хвилин (час, призначений на ознайомлення з завданнями туру). Таким самим чином враховують затримку внаслідок недоліків системного адміністрування.

Гарантований обсяг оперативної пам'яті та час роботи вказано в умові задачі. Дозволено користуватися лише програмами, наданими організаційним комітетом. Розширення файлів, компілятори (інтерпретатори) та параметри інтерпретації (перший рядок файла програми) мають бути такими:

розширення pas, компілятор FP (Free Pascal):

- параметри компіляції: `-O -O2 %file`
- коментар-ідентифікатор: `{ Free Pascal }`

розширення cpp, компілятор GCC (C++):

- параметри компіляції: `-O2 -static -lm %file -o %exe`
- коментар-ідентифікатор: `/* GCC */`

розширення java, компілятор «Java»:

параметри компіляції: `%file`
параметри інтерпретації: `%task`

розширення py, компілятор «Python 3»:

- параметри інтерпретації: `%file`
- коментар-ідентифікатор: `""" Python 3 """`

розширення py, компілятор «Python 2»:

- параметри інтерпретації: `%file`
- коментар-ідентифікатор: `""" Python 2 """`

Примітка. Як і на IV (Всеукраїнському) етапі олімпіади, використання Java і Python не гарантує можливості набрати усі бали. Відповідальність за вибір програмного забезпечення покладено на учасника.

Внесення змін і доповнень у цей порядок може стосуватися лише використання версій програмних засобів або зміни переліку цих засобів.

4. Перебіг олімпіади

О 10.00 за даними файлу *Пароль.txt* мережевої теки *Olymp* розпаровують архів завдань, збережений у теці Мои документи та отримують облікові записи й паролі для взаємодії з системою Ejudge прийому робіт online. Тимчасові неполадки роботи каналів зв'язку чи сервера не є підставою для надання додаткового часу для виконання завдань.

У разі відсутності зареєстрованого учасника о 10 годині на призначеному йому робочому місці (біля ПК) голова організаційного комітету може передати це місце іншому учаснику. Наприклад, такому, що не потрапив у заявку від району. У цьому випадку

учасник, який запізнився, стає в кінець загальної черги охочих взяти участь в олімпіаді, яким не було виділено місце на початок проведення.

Всі учасники отримують однакові завдання. Присудження місць проходить для кожної паралелі окремо. Перевіряти коректність вхідних даних не потрібно.

При тестуванні порівнюють вміст вихідних файлів, створених програмами учасників і автором завдання. Якщо в умові задачі не сказано інше, потрібно виконати такі технічні вимоги щодо вихідних файлів:

- назви тексту програми, вхідних і вихідних файлів такі самі (з точністю до регістру літер), що й в умові завдання;
- записи чисел чи слів починають з першої позиції рядка й розділені лише однією прогалиною;
- кожний рядок закінчують ознакою кінця рядка після останнього символу, відмінного від прогалини (наприклад, останній запис потрібно здійснювати оператором `writeln`, а не `write` у програмах мовою Pascal);
- немає порожніх рядків, непередбачених умовою задачі;
- якщо використовують дужки, то:
 - дужку, що відкривається, не розділяють пропуском з наступним символом, відмінним від дужки, але розділяють пропуском з попереднім таким символом;
 - дужку, що закривається, розділяють пропуском з наступним символом, відмінним від дужки, але не розділяють пропуском з попереднім таким символом;
 - дві сусідні дужки прогалинами не розділяють.

Ці технічні вимоги не є обов'язковими щодо вхідних файлів. Тому, наприклад, у програмі мовою Pascal потрібно використовувати операторами `seeko1n` і `seekeof` замість `eoln` і `eof` відповідно та вилучати при потребі зайві прогалини при зчитуванні даних.

Присудження 0 балів за відповідний тест без можливості подальшої апеляції спричиняється:

- невиконанням завдання щодо вмісту вихідного файлу;
- невиконанням описаних раніше вимог до програми;
- не обумовленою завданням чутливістю програми до наявності чи відсутності зайвих прогалин у вхідному файлі;
- використанням особливих режимів роботи, заданих конфігураційними файлами (всі ключі потрібно явно вказувати у програмі);
- невизначеністю роботи програми, зумовленою некоректною роботою з пам'яттю (без попереднього очищення з використанням динамічного розподілу пам'яті);
- відсутністю ініціалізації нульових чи порожніх початкових значень, навіть якщо у документації програмного забезпечення зазначають, що така ініціалізація зайва;
- використанням модулів, не передбачених безпосередньо умовою задачі.

Не може бути предметом апеляції результат вибору системою тестування одного з кількох файлів, що мають відповідну назву з коректним замовленням компілятора.

При невиконанні технічних умов щодо вихідних файлів учаснику зменшують удвічі кількість балів за тест у разі успішного його опрацювання. Таке зменшення здійснюють на етапі перевірки за допомогою спеціальної програми перевірки.

При невиконанні вимог щодо файлу `contest.txt` чи при некоректному замовленні компілятора ніяких санкцій не передбачено. Але присудження додатної кількості балів при порушеннях щодо `contest.txt` і замовлення компілятора здійснюють лише за умови подання апеляційної заяви учасника на ім'я голови журі (можна електронною поштою) з вказанням дій, які потрібно зробити з файлом `contest.txt` чи першим рядком коду програми.

У жодному разі журі не може змінювати назви й розширення кодів програм. Самі коди програм можна змінювати лише долученням або зміною першого рядка, що містить лише коментар.

Питання щодо роботи системи тестування приймають лише протягом перших 4 годин виконання олімпіадного завдання, якщо у цей час немає питань щодо тлумачення умови.

Питання щодо тлумачення умови можна задавати у письмовій формі лише протягом перших 3 годин роботи, у разі використання системи прийому робіт online — згідно з обмеженнями на сервері. Але щонайменше протягом першої години виконання завдань. Відповідь на такі питання може бути лише такою: «так», «ні», «без коментарів». Останній варіант придатний для випадку, коли відповідь на питання дає можливість встановити алгоритм розв'язання задачі. Відповідь на щодо тлумачення умови дає лише голова журі або автор завдання.

У разі використання системи прийому робіт online учасник/учасниця несе повну відповідальність за:

- своєчасне надсилання своїх розв'язань на сервер;
- неперевищення загальної кількості надсилань на сервер;
- неперевищення кількості надсилань щодо окремих завдань;
- подання запитань щодо умов завдань на сервер;
- перегляд і аналіз результатів тестування надісланих розв'язків.

Не рекомендовано надсилати всі розв'язання протягом останніх 15 хвилин, призначених для цього. У разі надійної роботи системи прийому online підсумки олімпіади буде підбито лише за результатами її роботи. Інакше (наприклад, при тривалих неполадках серверів чи каналів зв'язку наприкінці проведення туру олімпіади) вміст робочих тек, які учасники залишили на своїх робочих місцях, буде перевірено у режимі offline. Тому, незважаючи на можливість перевірки online, учасники повинні дотримуватися усіх вимог даного порядку. У тому числі й тих, які стосуються взаємодії з системою перевірки STS.

За хвилину до припинення роботи учасник знищує непотрібні для системи тестування файли і теки, після чого повідомляє про припинення роботи і показує члену журі чи представнику організаційного комітету відсутність зайвих файлів і тек.

До 15.00 учасники олімпіади повинні припинити виконання завдань і вийти з кабінетів.

У разі проведення олімпіади за завданнями МОН голова журі публікує на сайті kievoi.ipro.kubg.edu.ua роботи учасників та результати перевірки одразу після отримання їх від організаторів перевірки.

У разі проведення олімпіади за завданнями журі III етапу голова журі публікує на сайті kievoi.ipro.kubg.edu.ua архів тестових файлів до завдань туру з описом ідей розв'язання завдань туру одразу після отримання всіх робіт.

Учня позбавляють права участі в олімпіаді й відбірково-тренувальних зборах за:

- правопорушення;
- порушення правил техніки безпеки;
- наявність на робочому місці під час виконання завдань засобів комунікації, сторонніх електронних носіїв інформації, друкованих чи рукописних матеріалів;
- спілкування з іншими учасниками чи передачу записок під час виконання завдань;
- спробу змінити налаштування комп'ютера (в тому числі через BIOS) чи втрутитися у роботу системи тестування чи використати авторські вихідні файли при тестуванні.

До 21.00 дня проведення туру голова журі публікує на сайті kievoi.ipro.kubg.edu.ua результати перевірки робіт учасників.

Розгляд апеляцій проводять протягом одного з трьох днів після проведення останнього туру з 15.30 у приміщенні Київського університету імені Бориса Грінченка. Розгляд апеляції (крім тих, що стосуються коректності замовлення компілятора й наявності

contest.txt) здійснюють лише у присутності учасника за його заявою у випадку проведення олімпіади за завданнями журі.

У разі проведення олімпіади з прийомом робіт і тестуванням у режимі online:

- апеляційну заяву учасник надсилає електронною поштою до 15.30 дня апеляції на адресу голови журі rudykob@gmail.com;
- відповідь учасник також отримує електронною поштою від голови журі;
- внаслідок доступу учасників до результатів компілювання і тестування протягом виконання завдань апеляційні заяви щодо компілювання не розглядають.

Зауваження щодо проведення олімпіади і тестування робіт учасників можна подати голові журі до 9.30 дня розгляду апеляцій електронною поштою за адресою rudykob@gmail.com або всьому складу журі безпосередньо на апеляції.

5. Проведення відбірково-тренувальних зборів

Склад учасників відбірково-тренувальних зборів команди міста Києва до IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики визначають рішенням журі III етапу серед переможців III етапу одразу після проведення апеляції та присудження місць переможців.

Відбірково-тренувальні збори команди міста Києва до IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики проводять таким чином:

- Кількість турів: згідно з рішенням керівника відборів — від 4 до 10.
- Час проведення відбіркового туру: починаючи з 15.00.
- Місце проведення: Київський університет імені Бориса Грінченка (вул. Маршала Тимошенка 13Б).
- Тривалість виконання завдань туру: 3 астрономічні години.
- Завдання кожного туру містить умови 2 або 3 задач (до 5 при використанні завдань III етапу, наданих централізовано). До проведення відбірково-тренувальних зборів на сайті kievo1.ipro.kubg.edu.ua розташовано:
 - умови можливих завдань для турів;
 - ідеї чи навіть алгоритми розв'язання цих завдань;
 - вміст файлів для перевірки.

Для завдань 1–18, які можна реалізувати Turbo Pascal'ем, обмеження на пам'ять складає 4 МВ. Під час проведення відбірково-тренувальних зборів керівник має право модифікувати тести, змінити розподіл балів за тести. Про внесені зміни він повідомляє безпосередньо *перед* перевіркою робіт учасників. Калібрування (визначення максимального часу виконання тестового завдання) здійснюють безпосередньо перед перевіркою. Результат такого калібрування для відбірково-тренувальних зборів може істотно відрізнятись від прийнятого для III етапу, бо відповідний множник для часу (порівняно з авторським розв'язанням) можна зменшити до 1,1 (цей множник дорівнює 3 для III етапу у більшості випадків). Керівник відбірково-тренувальних зборів може використати й невідомі наперед учасникам умови завдань згідно з рекомендаціями журі III етапу олімпіади поточного навчального року. Про таке своє рішення він повинен повідомити учасників ще до початку проведення відбірково-тренувальних зборів.

- *Вибір задач* здійснюють за допомогою програми випадковим чином. На учасників відборів поширюються всі положення Порядку проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформатики за виключенням такого:
 - за рішенням керівника зборів для тестування деяких турів можна використати або Kgrader, або STS, або Ejudge;
 - за рішенням керівника зборів для деяких турів можливе обмеження кількості мов до двох: Free Pascal і C++;
 - учасника відборів дискваліфікують, якщо хоча б для однієї задачі всі вихідні файли ідентичні або виведення організовано з урахуванням інформації про поширені тестові файли.

- Склад команди на IV етап олімпіади формують таким чином (пріоритетність — у порядку перерахування):
 - до складу команди незалежно від результатів виконання завдань зараховують призерів Міжнародної олімпіади з інформатики та переможці (I місце) IV етапу олімпіади з інформатики минулого року;
 - критерій відбору — сума відношень набраних балів до кількості всіх балів за тур для всіх восьми турів відбірково-тренувальних зборів і двох турів III етапу поточного навчального року крім найгіршого для учасника результату за один з десяти турів. При підведенні підсумків відбірково-тренувальних зборів порівнюють:
 - для учнів 11 класу — набрану суму балів як вона є;
 - для учнів 10 класу — набрану суму балів, помножену на 1,1;
 - для учнів 9 класу — набрану суму балів, помножену на 1,2;
 - у складі команди, згідно з чинним Положення про олімпіади, не менше 1 учня з кожної паралелі (8 і 9 класи вважаються однією паралеллю). Якщо чисельність команди перевищує 5, то не менше 2 учнів з кожної паралелі.
- Підведення підсумків — одразу після проведення останнього туру. У цей день голова журі публікує результати відбірково-тренувальних зборів на сайті «Київські учнівські олімпіади з інформатики» <http://kievoit.ippro.kubg.edu.ua>. Якщо протягом 10 годин після цього хоча б один член журі звернеться до нього (особисто, телефоном чи електронною поштою) з вимогою переглянути опубліковані результати відбірково-тренувальних зборів, то голова журі публікує на сайті оголошення про засідання журі і повідомляє всіх членів журі. Інакше результати відбірково-тренувальних зборів вважають остаточними.

3.10. Учнівські олімпіади з інформаційних технологій у номінаціях: «Офісні технології», «WEB-програмування», «Комп'ютерна графіка» та «Комп'ютерна анімація»

1. Загальні положення

Порядок регламентує особливості проведення III (міського) етапу учнівських олімпіад з інформаційних технологій і є орієнтовним при проведенні I (шкільного) – II (районного) етапів олімпіад. Внесення змін і доповнень у цей порядок може стосуватися лише використання програмних засобів або розширення переліку цих засобів та інформаційного забезпечення проведення олімпіад.

Дні проведення змагань з кожної номінації різні. Участь в олімпіаді й підведення підсумків за кожною з номінацій незалежне.

Норма представництва від району: 7 осіб + кількість переможців від району на III (міському) етапі попереднього навчального року у відповідній номінації.

Учні Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка беруть участь у III етапі олімпіад у окремою командою з такою самою нормою представництва.

Оргкомітети II (районного) етапу олімпіад щонайменше за 20 днів до проведення III етапу повинні подати звіт про проведення I–II етапів та заявку від району на участь у III етапі та надсилати в електронному вигляді (Microsoft Office Excel) на адресу rudykob@gmail.com.

Інформаційне забезпечення проведення III (міського) етапу учнівської олімпіади здійснюється через сайт <http://kievoit.ippro.kubg.edu.ua> «Київські учнівські олімпіади з інформаційних технологій». Цей сайт містить такі дані:

- порядок проведення III етапу олімпіади;
- повідомлення про місце і час для подання заявок на участь у III етапі;
- повідомлення про місце і час проведення III етапу, розподіл учасників за місцями проведення;
- гіперпосилання на архів робіт учасників з результатами перевірки (не пізніше ніж за три дні після проведення олімпіади та апеляції).

Кожний учасник олімпіади зобов'язаний своєчасно (одразу після публікації) ознайомитися з цією інформацією. Якщо він не може зробити це самостійно, то керівник команди району зобов'язаний допомогти йому в цьому.

Передбачено, що учасник олімпіади протягом навчального року готується до участі в олімпіаді, у тому числі за матеріалами сайту: знайомиться з даним Порядком проведення та умовами завдань олімпіад попередніх років.

Завдання олімпіади виконують протягом 3–4 астрономічних годин.

2. Дії учасників безпосередньо перед виконанням завдання

О 9.30 у день проведення олімпіади учасникам олімпіади потрібно прибути у складі команди на місце проведення олімпіади. Мати учнівський квиток або паспорт, який потрібно подавати:

- охороні при вході у навчальні корпуси;
- членам організаційного комітету чи журі, за їхньою вимогою, під час реєстрації в аудиторіях у яких виконують завдання олімпіади.
З 9.50 до 10.00 учасник олімпіади робить таке.
- Заходить в аудиторію і займає своє робоче місце.
- Вимикає мобільний телефон і складає його разом з іншим майном на підвіконня або окремі столи, залишивши при собі лише ручки й олівці, харчі й напої;
- Знайомиться з даним Порядком проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій у місті, якщо він не зробив це завчасно.
- Перевіряє можливість роботи:
 - наявність програмних засобів (див. далі перелік дозволених ПЗ);
 - створення і запис файлів, у теці Мої документи. Лише у ній (чи у її підкаталогах) учасник надалі безпосередньо створює, змінює та знищує файли.
- У теці Мої документи створює робочу теку, назва якої назва якої складається з 9 символів:
 - 2-цифровий запис класу (записують 0 перед одноцифровим номером)+
 - знак підкреслення «_» +
 - 3-цифровий номер аудиторії +
 - знак підкреслення «_» або літера латиниці, якщо така є у номері кабінету (наприклад, великі літери латиниці А, В, V для аудиторій 512-А, 512-Б, 512-В навчального корпусу КУ ім. Б. Грінченка по вул. М.Тимошенка) +
 - 2-цифровий номер ПК, вказаний на моніторі (записують 0 перед одноцифровим номером, 00 для вчительського ПК).

Наприклад, назва теки 09_512A07 означає, що її створив 9-класник, який сидів в аудиторії 512А за комп'ютером № 7. Якщо місце зайнято не відповідно до попередньо вивішених списків, про це необхідно повідомити представників організаційного комітету до початку виконання роботи. Оцінювати будуть лише файли, розташовані у робочій теці, що мають назви, передбачені умовою завдання, і розширення, передбачене програмними засобами згідно із замовчуванням.

У разі відсутності переліченого програмного забезпечення на ПК, що виділено учаснику олімпіади, організаційний комітет надає інший ПК з встановленими програмними засобами або має встановити їх на ПК. При цьому час виконання завдання учасником

подовжується на час затримки. Таким же чином враховують затримку внаслідок недоліків системного адміністрування.

У разі відсутності зареєстрованого учасника о 10 годині на призначеному йому робочому місці (біля ПК) голова організаційного комітету може передати це місце іншому учаснику. Наприклад, такому, що не потрапив у заявку від району. У цьому випадку учасник, який запізнився, стає в кінець загальної черги охочих взяти участь в олімпіаді, яким не було виділено місце на початок проведення.

3. Програмне забезпечення

Дозволено використовувати лише надане організаційним комітетом програмне забезпечення, перелічене нижче:

- «Офісні технології»: Microsoft Office 2013;
- «Комп'ютерна графіка»:
 - Blender
 - GIMP;
 - Inkscape;
 - Krita;
 - Microsoft Paint;
 - Paint.Net;
- «Комп'ютерна анімація»:
 - Blender
 - GIMP;
 - Inkscape;
 - Krita;
 - Pencil;
 - Synfig Studio;
 - Vectorian Giotto.

Учасники олімпіади у номінації «Комп'ютерна анімація» мають право використати файли ffmpeg.exe для коректного експорту анімації програмою Krita. Сторінка для завантаження актуальної версії така: <https://ffmpeg.zeranoe.com/builds/>. Архіви 32 і 64 бітної адресації з назвою ffmpeg-...-static.zip учасники III етапу зможуть завантажити з мережевої теки Olymp.

- «WEB-програмування»:
 - Блокнот (у складі Windows);
 - Kompozer;
 - Sublime;
 - Microsoft Office 2013 (лише для корегування текстових файлів);
 - GIMP;
 - Inkscape;
 - Microsoft Paint;
 - Paint.Net.

Учасники олімпіади у номінації «WEB -програмування» мають право використати файли, розташовані у глобальній мережі за такими адресами:

- <https://code.jquery.com/jquery-3.1.1.min.js>;
- <https://code.jquery.com/jquery-3.1.1.js>;
- <http://fontawesome.io/assets/font-awesome-4.7.0.zip>;
- <https://cdn.linearicons.com/free/1.0.0/Linearicons-Free-v1.0.0.zip>,

Ці файли буде надано в архіві forweb.7z у мережевій теці Olymp. Копію архіву опубліковано на сторінці kievoit.ipko.kubg.edu.ua/kievoit/web.html.

Учасник несе повну відповідальність за коректну роботу з програмним забезпеченням, за своєчасне й коректне збереження результатів роботи. Наприклад, не рекомендовано зберігати результати роботи з Vectorian Giotto у теках, назви яких містять літери кирилиці.

4. Підстави дискваліфікації

Учасника буде дискваліфіковано й позбавлено права продовжити участь в олімпіаді за:

- наявність на робочому місці під час виконання завдань засобів комунікації, сторонніх електронних носіїв інформації, друкованих чи рукописних матеріалів;
- спілкування з іншими учасниками чи передачу записок під час виконання завдань.
- порушення правил техніки безпеки:
- спроб змінити налаштування комп'ютера (у тому числі через BIOS);
- спроб використати авторські файли-заготовки способом, *відмінним від вказаного в умові*;
- спроб під'єднання до Інтернету;
- наявність у файлах, залишених учасником у робочій теці, даних, за якими можна ідентифікувати учасника:
- використання ПЗ, не передбаченого даним Порядком проведення, навіть якщо воно наявне на ПК учасника.

5. Перебіг олімпіади

О 10.00 оголошують тексти завдань. У номінації «Офісні технології» всі учасники отримують однакові завдання, а присудження місць проходить для кожної паралелі окремо.

На всі технічні питання (робота програмного забезпечення, розпакування архіву завдань, збереження файлів тощо) відповідає лише голова організаційного комітету.

На всі питання щодо умов завдання відповідає лише голова журі або призначений ним член журі. На питання щодо умов завдання олімпіад у номінаціях «Комп'ютерна графіка» і «Комп'ютерна анімація» журі не відповідає, бо ці завдання відомі наперед.

Перед припиненням роботи учасник:

- знищує файли та теки, які не потрібні для оцінювання роботи;
- повідомляє про припинення роботи;
- демонструє члену журі чи організаційного комітету відсутність зайвих файлів і тек;
- підписує протокол реєстрації робіт учасників такого вигляду.

До 14.00 усі учасники олімпіади припиняють роботу. Зауваження щодо порядку проведення олімпіади потрібно подати представнику оргкомітету письмово в день проведення олімпіади.

З 14.00 до 15.00 члени організаційного комітету збирають роботи учасників, зашифровують їх (змінюють назви тек) та передають їх (без таблиці шифрування) журі.

З 14.30 до 15.00 члени журі знайомляться з умовами завдань і критеріями оцінювання, вказаними в умовах завдань. Голова журі розподіляє роботу (номери зашифрованих тек) серед членів журі. Цей розподіл роботи фіксують у протоколі журі.

З 15.00 дня виконання завдань члени журі оцінюють зашифровані роботи учасників. При розгляді робіт члени журі можуть обговорювати роботи учасників і консультиватися з головою журі. До підведення підсумків олімпіади журі має доступ до робіт учасників лише у зашифрованому вигляді і лише у приміщенні, наданому організаційним комітетом.

6. Критерії оцінювання робіт у номінації «Офісні технології»

Критерії потрібно максимально деталізувати, по можливості передбачивши порогову модель оцінювання: або всі бали, або нічого. З метою нерозголошення способу отримання розв'язку журі може повідомити про детальний розподіл балів разом з оприлюдненням результатів.

Розв'язки, що не відповідають технічним вимогам, журі не розглядає. І це не може бути предметом апеляції.

7. Критерії оцінювання робіт у номінації «WEB-програмування»

Використовують ті, які були минулого року. Інакше про зміни повідомляють щонайменше за два місяці до дня проведення III етапу олімпіади на сторінці <http://www.kievoit.ippo.kubg.edu.ua/kievoit/web.html>.

До оцінювання приймають лише ті роботи, обсяг яких не перевищує 1 МБ. Щоб робота мала такий обсяг, учасник повинен:

- не копіювати незмінні файли, надані журі, до своєї робочої теки;
- відносні (і лише відносні) посилання на ці файли робити з розрахунку, що при перевірці робоча тека буде в одній і тій самій теці, що й теки:
 - task (матеріали для наповнення сайтів);
 - forweb (готові складові коду — див. прикінцеві положення пункту 3. Програмне забезпечення).

Наприклад, якщо файл html роботи 6-класника розташовано безпосередньо у робочій теці, то посилання на малюнок picture.jpg у цьому файлі має бути таким: ``

Тут у відносній адресі — значення src — двокрапкою вказано вихід з робочої теки, потім — входження у теку task, далі — у теку 6, потім — у теку images, у якій розташовано файл picture.jpg.

8. Критерії оцінювання робіт у номінації «Комп'ютерна графіка»

- Композиційне рішення (сюжет, ідея, цілісність композиції).
- Колористичне рішення
- Виразність художнього образу
- Дотримання законів перспективи
- Техніка малюнку
- Володіння програмним засобом
- Використання різних стилів
- Розкриття теми

9. Критерії оцінювання робіт у номінації «Комп'ютерна анімація»

- Композиційне рішення (сюжет, ідея, цілісність композиції)
- Дотримання принципів анімації
- Колористичне рішення
- Плавність та гармонійність переходу кадрів
- Перспектива
- Техніка малюнку
- Подання руху
- Тривалість
- Володіння програмним засобом
- Стиль
- Розкриття теми

Для номінацій «Комп'ютерна графіка» та «Комп'ютерна анімація» вище вказано неформалізовані критерії. За ними можливе м'яке рейтингове голосування. У цьому випадку кожний з членів журі кожній з зашифрованих робіт присуджує місце-рейтинг — натуральне число в межах від 1 до кількості зашифрованих робіт. При цьому різним роботам один член журі має присудити різні рейтинги. У залік роботи йде сума рейтингів, присуджених кожним з членів журі (крім голови журі).

Але можливе (на розсуд журі) й оцінювання з розподілом балів. Наприклад, таким чином.

1. Відповідність роботи технічним умовам завдання (20):

- щодо сюжету (10*) — відповідність реалізованого сюжету в анімації сюжету олімпіадного завдання — потрібно реалізувати всі сцени та дії, за додаткові сцени та дії оцінка не знижують;
- щодо часу демонстрації — по 1 за 1/10 часу відповідності створеної анімації до часу визначеного в завданні олімпіади.

2. Оригінальність авторського сценарію (10*).
3. Дизайн роботи (32):
 - естетичне враження — єдиний стиль для всіх сцен, кольорова гама, якість виконання малюнків і тла (18):
 - єдиний стиль для всіх сцен та правильно створені переходи між сценами (4*, для однієї сцени 0);
 - вдало підібрана кольорова гама всіх об'єктів анімації (4*);
 - якість виконання малюнків героїв (6*);
 - якість виконання тла (4*);
 - реалістичність зображень (14):
 - задній план (3*);
 - головний герой (8*);
 - другорядні герої (об'єкти) (3*).
4. Дотримання принципів анімації (48 — по 4* за кожний принцип):
 - стиск і розтяг;
 - підготовка або випередження (відмовний рух);
 - сценічність;
 - компонування;
 - наскрізний рух;
 - пом'якшення початку й завершення руху;
 - рух дугою;
 - додаткова дія або виразна деталь;
 - розрахунок часу;
 - перебільшення;
 - «міцний» (професійний) малюнок;
 - привабливість.
5. Складність роботи (40):
 - задній план (13) — статичний малюнок (3*) + використання анімації на задньому плані (10*);
 - основний герой (14) — використання різних типів (хоча б двох) анімації (14*) або лише одного (5*);
 - другорядні герої (об'єкти) (13) — статичний малюнок (3*) + використання анімації на задньому плані (10*).

Тут зірочкою * позначено неподільні кількості балів для оцінювання за пороговою моделлю:

- або присуджувати усі вказані бали, якщо вимогу виконано повністю;
- або не присуджувати жодного балу, якщо вимогу не задоволено повністю.

10. Підведення підсумків

Після перевірки зашифрованих усіх робіт учнів однієї паралелі голова організаційного комітету (у вказаному далі порядку):

- надсилає на електронні адреси відповідальних за перевірку членів журі й голови журі протокол перевірки зашифрованих робіт у електронному вигляді;
- публікує на сайті <http://kievoit.ippo.kubg.edu.ua> посилання на архів робіт учасників і таблиці кодування;
- дешифрує роботи учасників;
- публікує на сайті <http://kievoit.ippo.kubg.edu.ua> результати перевірки.

Попередню консультацію щодо коректності подання апеляційної заяви можна отримати, надіславши електронного листа на електронну адресу rudykob@gmail.com до 9.30 дня подання апеляційних заяв.

3.11. Учнівська олімпіада з трудового навчання

Олімпіада з трудового навчання (обслуговуючі та технічні види праці) має III тури:
перший – теоретичний;
другий – практичний;
третій – творчий.

Проводиться олімпіада у два дні: перший день – теоретичний та практичний тури, другий день – захист творчих проектів.

Завдання теоретичного туру (на всіх етапах, в усіх класах) охоплюють всі розділи програм трудового навчання із кресленням включно.

На практичному турі:

- дівчата 7, 8 класів виконують виріб з використанням ручних робіт (вишивання, в'язання, аплікація тощо);
- дівчата 9, 11 класів виготовляють швейний виріб;
- дівчата 10 класу виконують творчу роботу (зі своїх матеріалів);
- хлопці 8 класу виконують виріб з використанням ручних робіт;
- хлопці 9, 11 класів виконують комплексну роботу, де поєднується обробка деревини і металу;
- хлопці 10 класу складають технологічну картку виготовлення виробу.

Завдання творчого туру.

Дівчата 9, 11 класів і хлопці 9 -11 класів виконують проект (як домашнє завдання) на визначену тему, оформлюють Портфоліо і захищають проект перед членами журі.

Час виконання завдань олімпіади:

Класи	Кількість годин		
	Теоретичний тур	Практичний тур	Творчий тур
7	1	2	–
8	1	3	–
9	1	4	10 хвилин на одного учня для захисту проекту
10	1	5	10 хвилин на одного учня для захисту проекту
11	1	6	10 хвилин на одного учня для захисту проекту

3.12. Учнівська олімпіада з образотворчого мистецтва

III етап учнівської олімпіади з образотворчого мистецтва проводиться в один тур. Учасники олімпіади виконують 2 завдання:

перше завдання — виконання натюрморту з натури;

друге завдання — виконання творчої композиції.

В першому завданні учні малюють з натури натюрморт та демонструють базові знання, вміння та навички з предмета (композиція, пропорції, лінійно-конструктивна побудова, перспектива, об'єм, тон, володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи).

В другому завданні учні малюють по пам'яті та за уявою, демонструють вміння використовувати базові знання та навички з предмета.

Учні 6-го класу виконують першу практичну роботу, в якій демонструють володіння знаннями про композицію, пропорції, тон, колір, володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи.

Учні 7-го класу виконують першу практичну роботу, в якій демонструють володіння знаннями про композицію, пропорції, лінійно-конструктивну побудову, об'єм (тінь, світлотінь, бік, рефлекс), колір, тон, володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи.

Учні 8-го класу виконують першу практичну роботу, у якій демонструють володіння знаннями про композицію, пропорції, лінійно-конструктивну побудову, лінійну та повітряну перспективу, передачу об'єму кольором, тоном (тінь, світлотінь, бік, рефлекс), володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи.

Учні 9-го класу виконують першу практичну роботу, у якій демонструють знання про композицію, пропорції, лінійно-конструктивну побудову, лінійну та повітряну перспективу, передачу об'єму кольором, тоном (тінь, світло, світлотінь, бік, рефлекс), володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи.

Учні 10-11-х класів виконують першу практичну роботу, у якій демонструють знання про композицію, пропорції, лінійно-конструктивну побудову, лінійну та повітряну перспективу, об'єм (тінь, світлотінь, бік, рефлекс), кольорові та тональні співвідношення, володіння матеріалом, обраним для роботи, володіння технікою та прийомами роботи.

У другому завданні учні виконують творче завдання (композиція на задану тему).

Кількість годин на виконання завдань

<i>Класи</i>	<i>Кількість годин</i>	
	<i>Перше завдання</i>	<i>Друге завдання</i>
6	1,5	1,5
7	1,5	1,5
8	2	2
9	2	2
10	2	2
11	2	2

3.13. Учнівська олімпіада з фізичної культури

Учнівська олімпіада з фізичної культури проводиться в один тур – практичний – протягом одного дня.

У I, II та III етапах олімпіади можуть брати участь тільки учні 11 класу закладів освіти, які за станом здоров'я віднесені до основної медичної групи.

До участі в учнівській олімпіаді з фізичної культури допускаються команди від закладів освіти у складі 2-х учасників (один юнак, одна дівчина), які стали переможцями попереднього етапу учнівської олімпіади з фізичної культури поточного навчального року.

Практичний тур учнівської олімпіади проводиться окремо серед юнаків і дівчат з таких видів спорту: легка атлетика, гімнастика, туризм, футбол (хлопці, дівчата).

Для проведення випробувань учасники об'єднуються в групи відповідно до особистого стартового номера. У кожній групі бере участь не більше 5 осіб. До залу запрошуються дві групи по 5 осіб, одна виконує завдання, друга готується в спеціально відведеному місці.

Перед початком випробувань мають бути названі прізвище, ім'я, стартовий номер кожного учасника. Після виклику в учасника/учасниці є 20 сек., щоб почати виконання вправи. Вправа, виконана без виклику, не оцінюється. Для виконання вправи учасникам надається одна спроба.

Виступ учасника/учасниці не може бути початий повторно, за винятком випадків, викликаних непередбаченими обставинами, до яких належать:

- ушкодження спортивного інвентарю та обладнання, що сталося під час виступу;
- недоліки в роботі загального устаткування: освітлення, задимлення приміщення тощо;
- поява сторонніх об'єктів, що створюють травмонебезпечну ситуацію;
- поява сторонніх осіб, що створюють незручності учаснику під час виконання вправи;
- раптове погіршення самопочуття учасника.

При виникненні зазначених ситуацій учасник повинен негайно припинити виконання завдання. Якщо завдання завершено, воно буде оцінене.

Тільки голова журі має право дозволити повторне виконання завдання. У цьому випадку учасник виконує його після всіх учасників групи. Якщо виступ перерваний з вини учасника/учасниці, повторне виконання вправи не дозволяється.

Якщо учасник/учасниця (декілька учасників) залишають майданчик, не виконавши завдання або порушивши його структуру виконання, він (вони) автоматично посідає (ють) останнє місце.

Усі учасники, не запрошені до виступу та розминки, та їхні супроводжувачі повинні перебувати в спеціально відведеному для них місці. Вони не повинні заважати іншим учасникам.

За порушення вимог до спортивної форми члени журі можуть ухвалити рішення:

- зменшити кількість балів або покарати штрафними секундами;
- не допустити учасника/учасницю до виконання вправи.

Дівчатам заборонено під час олімпіади носити прикраси.

За втручання у роботу журі, неспортивну поведінку і грубе порушення дисципліни голова журі має право дискваліфікувати учасника.

З метою забезпечення конфіденційності та об'єктивності проведення олімпіади будь-яка символіка (школи, спортивного товариства) може бути розміщена на спортивній формі лише під час урочистого відкриття та закриття олімпіади.

Підсумки олімпіади підбиваються окремо серед юнаків і дівчат. Переможці визначаються за сумою місць за всі практичні випробування. Місця розподіляються відповідно до кількості набраних балів за оцінкою або результатом в залежності від виду випробування.

Під час виникнення спірних питань учасник/учасниця має право подати апеляцію.

4. Документація

4.1. Організаційний комітет II та III етапів подають оргкомітету наступного етапу не пізніше ніж за 30 днів до проведення олімпіад відповідного етапу такі документи:

- заявку на участь у наступному етапі учнівської олімпіади;
- звіт про проведення відповідного етапу олімпіади.

4.2. Вся документація і роботи учасників III етапу зберігаються протягом року в Інституті післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка. Роботи учасників III етапу – учнів Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка з математики, фізики, хімії, інформатики, інформаційних технологій, астрономії зберігаються в адміністрації ліцею протягом року.

4.3. Журі II та III етапів учнівських олімпіад затверджують своїми протоколами попередні результати, результати апеляцій, склад учасників відбірково-тренувальних зборів та результати відбірково-тренувальних зборів.

**5. Порядок проведення відбірково-тренувальних зборів
до IV(фінального) етапу
Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів**

5.1. Загальні положення

5.1. На відбірково-тренувальні збори запрошуються переможці III етапу учнівської олімпіади відповідно до рейтингу. Кількість учасників відборів має бути у 2 рази більшою за кількість учасників команди IV етапу.

5.2. Відбірково-тренувальні збори проводять у 2-8 турів залежно від предмета. Кількість турів визначає журі та оргкомітет III етапу олімпіади на спільному засіданні.

5.3. Тури мають охоплювати різні теми шкільного курсу та бути рівноцінними.

5.4. Переможці визначаються за сумою балів, отриманих в усіх турах та у III етапі олімпіади. При цьому результат одного з турів може бути відкинутий.

5.5. Учні, які за результатами минулого року стали переможцями міжнародної олімпіади зараховуються до команди без участі у відборах.

5.6. За умови однакової кількості балів можуть проводитися додаткові тури для учнів з однаковою кількістю балів.

5.7. Кількість учнів у команді не може перевищувати рейтинг, зазначений у відповідному наказі Міністерства освіти і науки України.

Заступник директора
Департаменту

Тетяна ШКУРОВА